

Balatonszemesi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője

8636. Balatonszemes, Bajcsy Zs. u. 23.
Tel: 84 / 560 – 900. Fax: 84 / 360 – 282

Ügyiratszám: Bsz/6889/2020.

TÁJÉKOZTATÓ

Balatonszemes Községi Önkormányzat Képviselő-testületének
2020. október 15.-i alakuló ülésére

Az önkormányzati képviselő vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettsége

Vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettsége van:

- a képviselőknek,
- a polgármesternek,
- a képviselők közül választott alpolgármester/eknek, (a továbbiakban együtt: képviselő),
- a fentiekkel közös háztartásban élő házas- vagy élettársnak, valamint gyermeknek (a továbbiakban: hozzátartozó),
- a képviselő-testület bizottsága nem képviselő tagjának.

A vagyonnyilatkozat-tétel határideje

A képviselő a vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségének a megválasztásától, majd ezt követően minden év január 1-jétől számított harminc napon belül köteles eleget tenni (Mötv. 39. §). Tekintettel arra, hogy az Mötv. szóhasználatában a vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettséget a megválasztás alapozza meg, így a képviselőnek 30 napon belül akkor is kell vagyonnyilatkozatot tenni, ha ismételten választják meg önkormányzati képviselőnek. A 2020. október 04-én megtartott időközi választás után mandátumhoz jutott képviselő a kötelezettségének legkésőbb 2020. november 03-ig tehet eleget.

Az első vagyonnyilatkozat-tételt követően a megválasztott képviselőnek minden év január 1-jétől számított 30 napon belül, azaz évente kell vagyonnyilatkozatot tennie. A vagyonnyilatkozatot az Mötv. 2. mellékletében meghatározott adattartalommal kell megtenni [Mötv. 39. § (1) bek.].

A hozzátartozó vagyonnyilatkozat tételi kötelezettsége

A képviselő a vagyonnyilatkozatához köteles csatolni a vele közös háztartásban élő hozzátartozók vagyonnyilatkozatát is [Mötv. 39. § (1) bek.]. A képviselő felelőssége és kötelezettsége tehát, hogy a saját vagyonnyilatkozatán kívül valamennyi vagyonnyilatkozat-tételre kötelezett hozzátartozójának vagyonnyilatkozata is leadásra kerüljön. Kiskorú gyermek nevében a vagyonnyilatkozatot törvényes képviselője teszi meg.

A vagyonyilatkozat-tételi kötelezettség elmulasztásának következményei

Amennyiben a képviselő vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségét elmulasztja – annak benyújtásáig – a képviselői jogait nem gyakorolhatja, tiszteletdíjban, természetbeni juttatásban és költségtérítésben nem részesülhet [Mötv. 39. § (2) bek.].

Az Mötv. 32. § (2) bekezdése szerint az önkormányzati képviselő:

- a képviselő-testület ülésén – a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott módon – kezdeményezheti rendelet megalkotását vagy határozat meghozatalát;
- a képviselő-testület ülésén a polgármestertől (alpolgármestertől), a jegyzőtől, a bizottság elnökétől önkormányzati ügyekben felvilágosítást kérhet, amelyre az ülésen – vagy legkésőbb harminc napon belül írásban – érdemi választ kell adni;
- kérésére az írásban is benyújtott hozzászólását a jegyzőkönyvhöz kell mellékelni, vagy kérésére a véleményét rögzíteni kell a jegyzőkönyvben;
- tanácskozási joggal részt vehet a képviselő-testület bármely bizottságának nyilvános vagy zárt ülésén. Javasolhatja a bizottság elnökének a bizottság feladatkörébe tartozó ügy megtárgyalását, amelyet a bizottság legközelebbi ülése elé kell terjeszteni és tárgyalására az önkormányzati képviselőt meg kell hívni. Kezdeményezheti, hogy a képviselő-testület vizsgálja felül bizottságának, a polgármesternek, a részönkormányzat testületének, a jegyzőnek – a képviselő-testület által átruházott – önkormányzati ügyben hozott döntését;
- megbízás alapján képviselheti a képviselő-testületet;
- a polgármestertől igényelheti a képviselői munkájához szükséges tájékoztatást. Közérdekű ügyben kezdeményezheti a polgármester intézkedését, amelyre annak harminc napon belül érdemi választ kell adni;
- a testületi munkában való részvételhez szükséges időtartam alatt a munkahelyén felmentést élvez a munkavégzés alól. Az emiatt kiesett jövedelmét a képviselő-testület téríti meg, melynek alapján az önkormányzati képviselő társadalombiztosítási ellátásra is jogosult. A képviselő-testület átalányt is megállapíthat;
- a képviselő-testület és a képviselő-testület bizottságának ülésén a magyar jelnyelvet vagy az általa választott speciális kommunikációs rendszert használhatja. A magyar jelnyelv, valamint a választott speciális kommunikációs rendszer használatának valamennyi költségét az önkormányzat biztosítja;

Ha a képviselő nem nyújtja be vagyonyilatkozatát, fenti jogaival nem élhet, tiszteletdíjban, természetbeni juttatásban és költségtérítésben nem részesülhet.

A vagyonyilatkozat-tételi kötelezettség teljesítésének elmulasztása vagy megtagadása esetén a képviselő megbízatása nem szűnik meg a törvény erejénél fogva, azonban megalapozhatja a méltatlanság fennállását. A képviselő magatartása sérti a képviselői tevékenységével kapcsolatos közbizalmat. A képviselőnek kötelessége ugyanis a testület munkájában és döntéshozatali eljárásában részt venni, abból azonban éppen a vagyonyilatkozat-tétel elmulasztásával vagy megtagadásával zárja ki magát.

A vagyonyilatkozat nyilvánossága

Az Mötv. különbözőképpen szabályozza a képviselő, valamint annak hozzátartozója esetében a vagyonyilatkozat nyilvánosságát: míg a **képviselő vagyonyilatkozata** – az ellenőrzéshez szolgáltatott azonosító adatok kivételével – **közérdekből nyilvános** [Infotv. 3. § 6. pont, Mötv. 39. § (3) bek.], addig a **hozzátartozók vagyonyilatkozata nem nyilvános**, abba csak a vagyonyilatkozat-vizsgáló bizottság tagjai tekinthetnek be kizárólag ellenőrzés céljából [Mötv. 39. § (3) bek.].

A vagyonyilatkozat vizsgálata

A vagyonyilatkozatot a **szervezeti és működési szabályzatban** erre **kijelölt bizottság** tartja nyilván és ellenőrzi.

A képviselő és hozzátartozója tárgyévben tett vagyonyilatkozatának benyújtását követően, a **vagyonyilatkozat-vizsgáló bizottság a képviselőnek visszaadja** az előző évre vonatkozó vagyonyilatkozatát.

A **vagyonyilatkozat-vizsgálati eljárás** keretében kerülhet sor a vagyonyilatkozat ellenőrzésére. Az eljárás megindítását **bárki** - azaz bármely természetes vagy jogi személy – **kezdeményezheti** a feladatért felelős **bizottságnál**. A vizsgálat eredményéről a képviselő-testületet tájékoztatni kell [Mötv. 39. § (4) bek.]. Az eljárás során a bizottság kérheti, hogy a képviselő közölje a vonatkozó azonosító adatokat (pl.: bankszámla egyenlege, értékpapír számla egyenlege, ingatlan-nyilvántartási adatok). Az azonosító adatokat csak a vagyonyilatkozat-vizsgáló bizottság tagjai ismerhetik meg, azokat az eljárás lezárását követő nyolc napon belül törölni kell [Mötv. 39. § (5) bek.].

A képviselő-testület **az alakuló vagy legkésőbb az azt követő ülésen köteles megválasztani** a törvény által **kötelezően létrehozandó bizottságait**, köztük a vagyonyilatkozatok nyilvántartására és ellenőrzésére jogosult bizottságot - [Mötv. 39. § (3) bek., 57. § (1) bek.]. Amennyiben a képviselő-testület az alakuló ülésén nem hozott létre vagyonyilatkozat-vizsgáló bizottságot, úgy a következő ülést **legkésőbb a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettség első leadási határidejéig** (2019. november 12. napjáig) **szükséges összehívni, és azon a bizottságot létrehozni**. Ellenkező esetben megtörténhet, hogy a kötelezettek a vagyonyilatkozatukat azért nem tudják határidőben leadni, mert a bizottságot még nem hozták létre.

A polgármesterre vonatkozó szabályok

Az Mötv. 72. § (4) bekezdése kimondja, hogy a polgármesterre megfelelően alkalmazni kell az önkormányzati képviselőre vonatkozó vagyonyilatkozat-tételi szabályokat.

A vagyonyilatkozat-tételi kötelezettség elmulasztása miatt **a polgármester nem gyakorolhatja e tisztségéből eredő jogait** (Mötv. 67. §), nem illetik meg a járandóságok, juttatások mindaddig, amíg be nem nyújtja a vagyonyilatkozatát. Tehát **nemcsak képviselői jogait, hanem polgármesteri tisztségéből eredő jogait sem gyakorolhatja**.

A képviselő-testület bizottságának nem képviselő tagjaira vonatkozó külön szabályok

A bizottság nem képviselő tagja a képviselővel hasonló felelősséggel járó pozíciót is betölthet, ezért a törvény a bizottság képviselő tagjaihoz hasonló jogi helyzetet biztosít a bizottság külső, nem képviselő tagjai számára (*Mötv. 40. §*).

A képviselő-testület nem képviselő tagjának vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségéről a Vnytv.-ben találunk szabályozást.

Vagyonynyilatkozat-tételre kötelezett az a közszolgálatban nem álló személy, aki – önállóan vagy testület tagjaként – feladatai ellátása során költségvetési vagy egyéb pénzeszközök felett, továbbá az állami vagy önkormányzati vagyonnal való gazdálkodás tekintetében javaslattételre, döntésre, illetve ellenőrzésre jogosult [*Vnytv. 3. § (3) bekezdés eb) pont*].

Annak is vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettsége van, aki **egyedi állami vagy önkormányzati támogatásról való döntésre irányuló eljárás lefolytatása során kerül döntési helyzetbe** [*Vnytv. 3. § (3) bekezdés ec) pont*].

A képviselő-testület **bizottságának nem képviselő tagjai** költségvetési pénzeszközök felett, egyedi állami vagy önkormányzati támogatások felett **döntésre jogosultak lehetnek**, tehát vagyonynyilatkozat-tételre kötelezettek. A vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettséget ebben az esetben a szervezeti és működési szabályzatban kell feltüntetni.

A bizottságok nem képviselő tagjai a vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségüket **a megválasztásukat követő 30 napon belül** kötelesek teljesíteni, majd ezt követően **kétévente**, az esedékesség évének június 30. napjáig [*Vnytv. 5. § (1) bekezdés cb) pont*].

A vagyonynyilatkozat-tételi **kötelezettség megtagadása esetén** a bizottság nem képviselő tagjának megbízatása a Vnytv. erejénél fogva megszűnik [*Vnytv. 9. § (2) bek.*].

A vagyonynyilatkozat-tételi bizottság eljárása

A képviselő-testület a **szervezeti és működési szabályzatban köteles kijelölni** a képviselői vagyonynyilatkozatok nyilvántartására és ellenőrzésére jogosult bizottságot (*Mötv. 39. § (3) bek.*). A gyakorlatban ez megvalósítható úgy, hogy külön, kifejezetten erre a célra létrehozott bizottság foglalkozik a vagyonynyilatkozatokkal, de a képviselő-testület megbízhat más bizottságot is (pl. az ügyrendi bizottságot) a feladat ellátásával. A bizottság feladata, hogy a vagyonynyilatkozatot az adatvédelmi szabályoknak megfelelően őrizze, kezelje, és felel azért, hogy az abban foglaltakat – a nyilvános vagyonynyilatkozatok kivételével – más ne ismerhesse meg.

Határozati javaslat

Balatonszemes Község Önkormányzat Képviselő-testületének
...../2020.(X....) sz. határozata

Balatonszemes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségről szóló tájékoztatót tudomásul vette.

Felelős: dr. Szatmári Ibolya jegyző

Határidő: 2020. november 03.

Balatonszemes, 2020. október 09.

Dr. Szatmári Ibolya
jegyző

